

Bedrijfsnetwerk Biologische Fruitteelt: actief en betrokken

Discussie tijdens de Biopeer-bijeenkomst

Vruchtbare samenwerking

Het LNV-project Bedrijfsnetwerk Biologische Fruitteelt is in januari 2007 van start gegaan. In het project zijn zeven groepen actief. Vrijwel alle biologische fruitteelters nemen deel aan een van de groepen. Een jaar later is dit netwerk uitgebreid met activiteiten voor de druiventeelt.

De thema's binnen de groepen zijn: biologische perenteelt, resistente appelrassen, schurftstrategieën bij Elstar, kleinfruit, economie en druiventeelt. De groepen zijn ontstaan uit bestaande structuren en de onderwerpen van de groepen zijn aangedragen door de telers. De deelnemende fruitteelters werken actief samen, voeren zelf experimenten uit op de bedrijven en zijn direct betrokken bij het lopende onderzoek op het PPO of LBI. Het uitvoerend team bestaat uit de adviseurs Gerjan Brouwer (DLV Plant), Marc Trapman (Bio Fruit Advies) en Pieter Jans Jansonius (LBI). De fruitteeltersvereniging Prisma is sterk vertegenwoordigd in het bedrijfsnetwerk.

Themagroepen

De activiteiten van het bedrijfsnetwerk bestaan uit studiedagen, groepsbijeenkomsten en praktijkgerichte demo's op de bedrijven. De resultaten worden gecommuniceerd naar biologische en gangbare fruitteelters, afzetorganisaties en het beleid. Per groep liggen de accenten enigszins verschillend.

Peer

De themagroep Biopeer bestaat uit zeven perentelers, die gezamenlijk op zoek zijn naar de beste methode om biologisch Conference te telen. Er is een directe link met het gelijknamige onderzoek van het Louis Bolk Instituut. Binnen de groep wordt actief gezocht naar methodes om minder schurft te krijgen. Ook zijn op alle bedrijven demo's aangelegd om met bakpoeder (kaliumbicarbonaat) schurft in de zomer effectief te bestrijden. In het kader van het denken in teeltsystemen is er in juni een bezoek gebracht aan Belgische bedrijven.

Appel

De themagroep resistente appelrassen kijkt naar de teelt- en afzetperspectieven van nieuwe rassen appel. Dit zijn vooral Santana en Topaz. In 2007 is ook het nieuwe appelras Dalinco onderzocht, conclusie voor Dalinco was dat dit nieuwe ras geen perspectief biedt in de biologische teelt. De pluk is te laat en er zijn nog te veel onzekerheden in de teelt. Voor het nieuwe hoofd ras Topaz is in 2007 in twee bedrijven een

uitgebreide demo aangelegd naar de invloed van het aantal appels aan de boom en het pluktijdstip op smaak en houdbaarheid van Topaz. Op de bijeenkomst in april zijn appels geproefd en beoordeeld. Er blijken wel degelijk verschillen in smaak en hardheid van de appel te zijn. Deze zijn vooral terug te voeren op het pluktijdstip. De latere pluktijdstippen smaakten beter en bleven in de bewaring harder. Ook het PPO heeft afgelopen jaar onderzoek uitgevoerd Santana en Topaz. In 2007-2008 is gekeken naar lange bewaring.

Schurftstrategieën

De themagroep schurftstrategieën Elstar bekijkt de mogelijkheden van een andere strategie van schurftbestrijding op appel. Aanleiding zijn de positieve ervaringen uit het Europese project Repco. In 2007 is gewerkt met co-financiering van Repco. De strategie is gebaseerd op het gebruik van kaliumbicarbonaat, toegepast op het meest optimale moment. Zowel in 2007 als in 2008 is deze demo uitgevoerd. Door regelmatige discussie binnen de groep kan de strategie tussentijds worden aangepast. Gegevens uit de waarnemingen op de bedrijven, maar ook uit onderzoek in het buitenland zijn belangrijke input bij de discussie.

Valse meeldauw

De themagroep valse meeldauw in de druiventelt is nieuw in 2008. Het thema is ingevuld samen met het Wijngaardeniersgilde. Op de biologische druivenbedrijven in Nederland staan merendeels resistente druivenrassen en desondanks is de ziekte valse meeldauw de grootste bottleneck voor de biologische teelt. In het buitenland is veel onderzoek gedaan naar biologie en bestrijdingsmogelijkheden voor valse meeldauw in druif, ook voor de biologische teelt. In de themagroep werken negen druiventelers samen aan de ontwikkeling van een nieuw systeem. Gebruik van een zwavelzuur, gesteentemeel voor de ziektebeheersing, staat centraal. In de groep worden de resultaten regelmatig teruggekoppeld en besproken.

Studiedagen

Binnen het netwerk is er elk jaar een studiedag voor alle fruittelers. Op deze studiedag komen verschillende onderwerpen uit het onderzoek en uit de themagroepen aan de

Smaakttest Topaz op de bijeenkomst van de themagroep resistente rassen

Discussie tijdens de dag voor beleidsmakers in 2007

Door regelmatige discussie binnen de groep kan de strategie tussentijds worden aangepast.

orde. In 2008 was afzet het speciale thema. Er is ingegaan op een aantal initiatieven om nieuwe markten te ontsluiten. Er waren bijdragen van Ronald Veens - over de afzet van 27 ha biologische blauwe bes voor industrie, van BeSNederland - over de aanpak en werkwijze van het biologische cranberry project en van Florian de Clercq - over Evita, rode Topaz-appels met verkoop in clubverband.

In 2007 is er apart een dag georganiseerd voor beleidsmakers die actief betrokken zijn bij de biologische landbouw. Een goed bezochte dag met pittige discussies tussen praktijk en beleid.

Studiegroep kleinfruit

Er is een groeiende belangstelling voor de teelt van biologisch kleinfruit. Bij de teelt is onkruid onder de struiken echter een probleem. Daarom is afgelopen mei een uitgebreide demonstratie georganiseerd met 6 verschillende machines. Specifieke eisen van kleinfruit zijn de kleine rijafstand tussen de rij én de kleine plantafstand op de rij, de hoogte van de eerste scheuten, de oppervlakkige beworteling, de kwetsbaarheid van nieuwe scheuten bij bijvoorbeeld framboos en het gebruik van houtsnippers of compost. De telers zijn ook op zoek naar een machine die opslag effectief kan verwijderen. Op de studiemiddag waren zo'n 45 geïnteresseerden aanwezig. De gedemonstreerde machines waren Clemens zwenkschoffel met taster (Damcon), Clemens horizontale rotorborstel (Damcon), Pellenc Tournesol rotorkoep (van een biologische teler), Ladurner rotorkoep, eenzijdige en tweezijdige versie (Hissink) en de Rosko gewasgeleide schoffel (Dijk Innovatie).

Conclusie na deze demonstratie was dat in kleinfruit een bewerking met zwenkende apparatuur tussen en in de struiken lastig is. Alle gedemonstreerde machines laten daar pollen onkruid staan. Tevens zijn voor verschillende omstandigheden en grondsoorten verschillende machines nodig. Door alles wat er te zien was, zijn de deelnemers echter met veel inspiratie en nieuwe gezichtspunten weer naar huis gegaan om daar verder te sleutelen aan hun ideale systeem. ■

Op de site www.biokennis.nl zijn bijdragen aan studiedagen, artikelen en verslagen te vinden.